

landbrugspolitik« fremlagt en række tanker herom. Den reform af den fælles landbrugspolitik, som måtte blive gennemført på fællesskabsplan, må forventes at ville øve indflydelse på udviklingen inden for de danske jordbrugserhverv.

Endelig må det antages, at de investeringer, der som følge af NPO-handlingsplanen i den nærmeste fremtid vil blive pålagt et stort antal landbrugsejendomme, vil få indflydelse på strukturudviklingen, navnlig i det omfang, restriktionerne knyttes til bestemte bedriftsstørrelser.

C. Lovforslaget

1. Lovforslagets sigte i hovedtræk

Med nærværende lovforslag søges landbrugslovens bestemmelser bragt i bedre overensstemmelse med udviklingen, således at loven giver grundlag for en bedre tilpasning af landbrugets udvikling og funktion i samfundet. Det kan ikke længere anses for at være tilstrækkeligt alene at have landbrugsstrukturen og heltidsfamiliebruget for øje. Landbrugsloven må fremtidig medvirke til bevarelsen af et befolkningsgrundlag og dermed til opretholdelsen af beskæftigelses- og udfoldelsesmuligheder i landdistrikterne. Disse målsætninger danner baggrund for forslagene om revision af en række af lovens bestemmelser, særligt vedrørende samdrift, sammenlægning, nedlægning, forpagtning og erhvervelse.

Forslagets bredere strukturpolitiske målsætning medfører dog ikke, at der ikke fortsat må lægges vægt på at fremme det selvejede heltidsfamiliebrug som grundlaget for langt den største del af landbrugsproduktionen. Dette vil forudsætte muligheder for strukturel tilpasning af virksomhederne til skiftende tiders krav. Bevarelsen af et antal konkurrencedygtige og selvhjulpne bedrifter, der kan give beskæftigelse til fremmed medhjælp, er i øvrigt en nødvendig forudsætning for etableringen af nødvendige uddannelsespladser til unge landmænd.

Ved forslaget søges tilvejebragt et grundlag for en afbalanceret varetagelse af disse forskelligartede hensyn.

Ved administrationen af den gældende lov – både med hensyn til bopælspligten og afstandskravet ved samdrift – har det været et bærende element, at fjerneje af landbrugsejendomme i videst muligt omfang skal undgås. I forbindelse hermed har praksis været restriktiv med hensyn til ophævelse af landbrugspligten – også på ejendomme, hvis produktionsmæssige værdi er lav. Denne praksis forudsættes videreført.

Den stigende anerkendelse af jordbrugserhvervenes påvirkning af det omgivende miljø indebærer, at landbrugslovens traditionelle produktionsorienterede hovedmålsætninger må suppleres med hensynet til varetagelsen af de miljømæssige forhold omkring den jordbrugsmæssige arealanvendelse.

Endelig er hensynet til en styrkelse af borgernes retssikkerhed taget i betragtning ved udformningen af forslaget. I det omfang, det er foreneligt med hovedretningslinierne i lovforslaget, er der tilstræbt en større klarhed og enkelhed i lovens opbygning og regler og mindst mulig anvendelse af subjektive skøn.

Forslaget vil kunne medføre en reduktion af enkeltogsbehandlingen gennem ophævelse af kravet om jordbrug som væsentligste erhverv for erhvervelse af ejendom nr. 1 og kravet om landmandsuddannelse for de ejendomme, som må antages kun at være af mindre interesse for jordbrugere, som ønsker at bygge en tilværelse helt eller delvist på grundlag af erhvervsmæssig landbrugsdrift. Forslagets bestemmelser vedrørende sammenlægning og erhvervelse af ejendom nr. 2 vil på den anden side inddrage nye elementer i lovens administration. Dette må imidlertid anses for et nødvendigt led i den samtidige varetagelse af lovens forskelligartede formål.

2. Forslagets strukturpolitiske sigte

I strukturpolitisk henseende bygger lovforslaget i højere grad end den gældende lov på en flerstrengt målsætning. Det grundlæggende hensyn er fortsat ønsket om spredning af ejendomsretten og bevarelsen af selvejet som den fremherskende ejerform. I en situation, hvor de konkurrencedygtige heltidsfamiliebrug er stadigt faldende i antal og gennemsnitsstørrelsen stigende, kan disse hensyn imidlertid kombineres med andre hensyn, som tilsigter at bevare og til en vis grad i fornyet form genskabe livskvaliteter og udfoldelsesmuligheder i landdistrikterne ved at give andre befolkningsgrupper adgang til at udnytte de mindre landbrugsejendommers boliger og jordtilliggender til boligformål og bibeskæftigelse ved jordbrug. Herigennem vil det blive muligt at fastholde et befolkningsgrundlag for en økonomisk og social udvikling i landdistrikterne, som det med det hidtil faldende befolkningstal vil være stadigt vanskeligere at fremme.

Målsætningen om opretholdelse og udvikling af en kerne af produktionsbedrifter som grundlag for egentlig deltidsbeskæftigelse eller heltidsbeskæftigelse ved jordbrug foreslås tilgodeset gennem en